

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 152.

Anden Session.

45de Møde.

Lørdagen den 7de December.

(Fortf.)

J. A. Hansen: Med Hensyn til, hvad vi nylig have hørt af den høitærede Indenrigsminister, skal jeg fatte mig meget kort. Hans Uttringer ere saaledes beskafne, at de ikke kunne give os nogenfomhelst taalelig sikker Udsigt til snart fra hans Side at faae forelagt de væsentligste og vigtigste af de Reformlove, som ikke alene af den høitærede Indenrigsminister paa egne Begne, men ogsaa paa Regjeringens (Hør!) blev givet for 2 Aar siden (Hør! Hør!). Af den høitærede Indenrigsministers Udtalelse ogsaa idag kan jeg høre, at han mener, at Fæstegodset bør gaae over til Selveiendom, saaledes at det skeer, hvad man behager at kalde, ad den frivillige Wei. Denne frivillige Wei mener Ministeriet, — og jeg er kommen til at forstaae dette saaledes ved de Uttringer, jeg har hørt af den høitærede Minister — at være den, at man sætter Godsbesidderen istand til ved Fæsteledighed at drive Gaardene op til, hvad den høitærede Justitsminister kalder deres „naturlige eller virkelige Priis“, men hvad jeg kalder deres unaturlige og usande Værdi. Fæstegaardene ere nemlig nu — det troer jeg, at Alle ere enige om at indrømme — ikke det værd, som de ville være som frie Eiendomsgaarde, saalænge Fæstebaandet hviler paa dem, — og man vil nu sætte Godsbesidderen istand til ved Fæsteledighed at sælge Gaardene til Folk, som kunne give den fulde Værdi, som Gaardene vilde have uden Fæstebaandet, og det vil saaledes blive en ganske ligegyldig Omstændighed, om der hviler Fæstebaand paa Gaarden eller ikke. Naar man altsaa sælger Gaarden til en Mand, som selv agter at

bruge den, saa kan og vil han kunne betale dens fulde Værdi, som om der ikke hvilede noget Fæstebaand paa den, og det er denne unaturlige Værdi, man vil bringe i Godsæernes Lomme, ved at sætte dem istand til bestændigt ved Fæsteledighed at kunne sælge den til Andre. Jeg skal med disse Bemærkninger forlade dette Punkt og gaae over til selve Loven, som foreligger. Naar man overveier, hvorvidt man nu vil stemme for Loven i den forelagte Form eller ikke, saa maa man tage Hensyn til, om den yder Fideicommisbesidderen og Fæsteren, Enhver, hvad Ret er. At den ikke yder Fæsterne, saaledes som den foreligger, det, som Ret er, det er min Mening, men, da der allerede er blevet udtalt Saameget om dette Spørgsmaal, skal jeg lade det blive ved en simpel Udtalelse af, at jeg endnu ikke anseer Loven for at give Fæsterne, hvad de med Ret og Villighed have kunnet ventet. Naar man derimod spørger om, hvorvidt den da yder Fideicommisset og Fideicommisbesidderen, hver for sig, hvad Ret er, saa maa jeg først, paa Grund af, at det er benægtet af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te District (Mourier), at Fideicommisset og Fideicommisbesidderen ikke være to mod hinanden staaende Personer, opholde mig et Øieblik ved denne Indvending. Den ærede Rigsdagsmand kaldte den af mig herom tidligere yttrede Mening „Ufornuft“, men dette Ord ligger saa løst i den ærede Rigsdagsmands Mund, at man næppe kan komme i Strid med ham om nogen Sag, uden at man bliver besyldt for Ufornuft, saa at man jo derved let kommer til at troe, at den ærede Rigsdagsmand mener hos sig at have Indbegrebet af al Fornuft. Jeg skal derfor lade dette staae hen og kun søge at vise, at det, at betragte disse to Forhold, saaledes som jeg be-